

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/567/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2714203388
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlatica Javorová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2714203388.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlaticy Javorovej a sudcov JUDr. Gabriely Briškovej a Mgr. Jozefa Mačeja vo veci žalobkyne: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpenej splnomocnenkyňou: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843, proti žalovanému: R. Q., nar. XX. D. XXXX, bytom B. XXX, o 75,88 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Skalica z 12. mája 2015 č. k. 2C/212/2014-34 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa I. zamietol žalobu (ktorou sa žalobkyňa proti žalovanému domáhala zaplata 75,88 eur, úroku z omeškania 0,27 eur, úroku z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 75,88 eur od 21. júla 2010 do zaplata) a II. žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Rozhodnutie vo veci samej odôvodnil právne ustanovením § 52 ods. 1 až 3, § 54 ods. 1, 2, § 100 ods. 1, § 101 a § 103 O. z. (Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení), § 1 ods. 1, § 2, § 3 ods. 1, 2 ZoSÚ (zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona SNR č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších zmien a doplnení), § 397, § 497 Obch. z. (Obchodný zákonník č. 513/1991 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení), § 23a zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších zmien a doplnení a § 5b ZoOS (zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov), § 115a ods. 2 a § 200ea ods. 1 O. s. p. (Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení). Vecne ho zdôvodnil tak, že predmetom konania bol nárok žalobkyne vyplývajúci zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavretej 26. mája 2005, medzi právnu predchodkyňou žalobkyne (Slovenská sporiteľňa, a.s., Bratislava, Suché mýto 4) a žalovaným, keďže spotrebiteľským úverom je každé dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy spotrebiteľovi, a to za odplatu veriteľom bez ohľadu na právnu formu (s výnimkou zmlúv vymedzených v § 1 ods. 2 ZoSÚ). Vzhľadom na povahu účastníkov zmluvy v zmysle § 52 O. z. v spojení s § 23a zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších zmien a doplnení, je potrebné úverovú zmluvu považovať za spotrebiteľskou zmluvou (podľa zákona č. 634/1992 Zb. v znení neskorších predpisov spotrebiteľskou zmluvou je aj zmluva uzavretá podľa Obch. z. a všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje). Pre spotrebiteľskou zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Predmetná zmluva bola uzavretá ako

štandardná formulárová spotrebiteľská zmluva, ktorý text bol vopred pripravený veriteľom, dlžník nemal možnosť podstatným spôsobom zasahovať do obsahu zmluvy a príslušných všeobecných obchodných podmienok (tvoriacich neoddeliteľnú súčasť zmluvy). Hoci zmluva o úvere je ako zmluvný typ upravená v Obch. z. (ide o absolútny obchod), súčasne ide o zmluvu spotrebiteľskú (uzavretú medzi dodávateľom konajúcim v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti a spotrebiteľom, ktorý nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti), pričom formulárový obsah zmluvy uzatvárajúcej vo viacerých prípadoch spotrebiteľ nemohol podstatným spôsobom ovplyvniť. S poukazom na uvedené právny vzťah vzniknutý z predmetnej úverovej zmluvy nie je vyňatý z režimu spotrebiteľského práva, a preto na predmetnú vec dopadá právna ochrana vyplývajúca z ustanovenia § 52 O. z. a nasl.. Súd prvého stupňa poukázal na procesný charakter ustanovenia § 5b ZoOS, ktorý bol povinný aplikovať v čase rozhodovania o predmetnom nároku. Použitie iných noriem než noriem spotrebiteľského práva na posúdenie dovolenosti dojednaní v spotrebiteľskej zmluve sa musí riadiť hľadiskom výhodnosti dojednania pre spotrebiteľa. Na podporu svojej argumentácie súd prvého stupňa poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 6Co 81/2012-279 zo 14. februára 2013, v ktorom vyslovil názor, že námietku premlčania v spotrebiteľských zmluvách je potrebné posudzovať podľa všeobecného právneho predpisu upravujúceho spotrebiteľské zmluvy a tým je O. z. (v ktorom je právna úprava premlčania pre spotrebiteľa výhodnejšia, keďže stanovuje kratšiu premlčaciu lehotu v porovnaní s Obch. z.). Je preto náležité a plne v súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa, že v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva je dôvodné aplikovať právnu úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo. Ustanovenie § 54 ods. 1 O. z. je preto potrebné vykladať tak, že v prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo (Obch. z.), ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávnej úprave zhoršilo. K otázke aplikácie O. z. v prípade prijateľnejšej úpravy pre spotrebiteľa sa vyjadril aj Krajský súd v Trnave v č. k. 24Co/126/2012-147 z 21. mája 2013, ako i Najvyšší súd SR sp. zn. 5M Cdo 20/2009 z 25. januára 2011 (dohoda o voľbe Obch. z. v spotrebiteľskej zmluve z hľadiska dlhšej premlčacej lehoty bola vyhodnotená ako neprijateľná zmluvná podmienka, a preto absolútne neplatná). Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí z 21. apríla 2015 sp. zn. 3 MCdo 12/2014 prijal právny záver, že súd rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy mal by zohľadniť ustanovenie § 5b ZoSÚ a § 52 ods. 2 vetu tretiu O. z. (účinné od 1. mája 2014), keďže právne predpisy neobsahujú prechodné ustanovenia a preto sa vzťahujú aj na právne vzťahy založené pred ich účinnosťou. Súd prvého stupňa tak z úradnej povinnosti prihliadal na premlčanie nároku žalobkyne, majúcej za preukázané uplatňovanie si žalobkyňou zaplatenia len posledných dvoch splátok úveru v celkovej výške 75,88 eur, s pôvodnou splatnosťou 20. júna 2010 a 20. júla 2010, pričom konečná splatnosť úveru nastala 20. júla 2010 (splatnosťou poslednej dojednanej splátky úveru). Premlčacia doba začala plynúť dňa 21. júla 2010 a uplynula dňa 21. júla 2013. Z dôvodu, že žaloba bola podaná na súd 4. júna 2014, teda po uplynutí všeobecnej trojročnej premlčacej lehoty podľa občianskeho práva, bola žaloba v celom rozsahu zamietnutá. Rozhodnutie o trovách konania súd prvého stupňa odôvodnil poukazom na ustanovenie § 142 ods. 1 O. s. p., podľa ktorého mal žalovaný v dôsledku úspechu v konaní právo na náhradu trov, avšak z dôvodu neuplatnenia si ním náhrady trov konania (podľa § 151 ods. 1 O. s. p.), mu náhrada trov konania nebola priznaná.

Proti tomuto rozsudku v celom jeho rozsahu podala včas odvolanie žalobkyňa navrhujúc jeho zmenu vyhovením žalobe, alternatívne navrhla zrušenie rozsudku a vrátenie veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Vytkla súdu prvého stupňa nesprávne právne posúdenie veci a nedostatočné zistenie skutkového stavu. Dôvodila, že predmetná úverová zmluva bola uzavretá 26. mája 2005, v dôsledku čoho sa nespravujú nároky z nej vzniknuté novelizovaným ustanovením § 52 ods. 1 O. z., účinným od 1. januára 2008 (ustanovenia § 52 až 54 O. z. sa do 31. decembra 2007 vzťahovali len na kúpnu zmluvu, zmluvu o dielo a na iné zmluvy upravené v 8. časti O. z., ako i na zmluvu podľa § 55 O. z.). Práve vzťahy zo zmluvy o úvere uzavretej pred 1. januárom 2008 sa spravujú ustanoveniami Obch. z. bez ohľadu na povahu účastníkov. Na daný prípad bol tak daný dôvod aplikovať ustanovenia o premlčacej dobe podľa Obch. z., pretože ide o absolútny obchodnozávazkový vzťah, napriek tomu, že jednou zo zmluvných strán je spotrebiteľ. Správnosť aplikácie ustanovení Obch. z. na vzťahy vzniknuté zo zmluvy o úvere potvrdil aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. 7MCdo 9/2014 z 24. marca 2015 (ktorým zrušil rozsudky súdu prvého a druhého stupňa pre nesprávne právne posúdenie, pretože nesprávne aplikovali O. z. na predmetný zmluvný vzťah). Žalobkyňa poukázala aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2MCdo 3/2011 z 28. apríla 2011 (podľa ktorého záväzkové vzťahy vzniknuté zo zmluvy o úvere, sa bez ohľadu na povahu účastníkov spravujú záväzkovou časťou Obch. z.). Obdobný právny názor odznel aj v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.

zn. 6MCdo 4/2012 z 27. marca 2013, podľa ktorého hlavným záväzkovým vzťahom, z ktorého žalobca vyvodzuje nárok, je zmluva o úvere spravujúca sa ustanoveniami Obch. z., preto právny vzťah medzi žalobcom a ručiteľom a žalovaným ako dlžníkom bolo potrebné posúdiť podľa príslušných ustanovení Obch. z., následne aj otázku premlčania žalobcom uplatneného nároku. Nesúhlas s právnym posúdením veci súdom prvého stupňa žalobkyňa vyjadrila aj citovaním niektorých častí odôvodnenia rozhodnutí krajských súdov (v Banskej Bystrici, v Trnave, v Prešove a v Žiline), podľa záverov ktorých premlčanie v prípade spotrebiteľských zmlúv, majúcich formu absolútneho obchodu, sa spravuje výlučne Obch. z.. Podľa komentára k § 52 O. z. je tiež podľa nej dôležité posúdiť, či ide o zmluvu občianskoprávnou alebo obchodnoprávnou, pretože v mnohých prípadoch bude potrebné aplikovať všeobecnú úpravu týchto kódexov, napr. úpravu o premlčaní.

Žalovaný sa k odvolaniu nevyjadril.

Odvolací súd po zistení, že odvolanie podala včas účastníčka konania proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné odvolanie (§ 201 a § 204 ods. 1 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach odvolania žalobkyne (§ 212 ods. 1 O. s. p.) v spojení so závislým výrokom o trovách konania (§ 212 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Odvolací súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa, ktorý v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci a svoje rozhodnutie, ktoré je logické a presvedčivé, odôvodnil v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O. s. p.. Na zdôraznenie správnosti rozsudku súdu prvého stupňa a vzhľadom na potrebu vysporiadať sa s tvrdeniami žalobkyne v odvolaní, odvolací súd doplnia ďalšie dôvody.

Súd prvého stupňa správne kvalifikoval právny vzťah založený zmluvou medzi právnou predchodkyňou žalobkyne a žalovaným ako spotrebiteľskú zmluvu, keďže táto spĺňa definičné znaky označujúce jej subjekty a to spotrebiteľa (osobu, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti) a dodávateľa (ktorý je osobou, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti), aj podľa právneho poriadku platného v čase jej uzavretia (§ 52 ods. 2, 3 O. z. v znení účinnom do 31.12.2007). Súd prvého stupňa dôvodne primárne tento právny vzťah podriadil pod režim ustanovení zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších zmien a doplnení (platného v čase uzavretia zmluvy), keďže v zmysle jeho ustanovenia § 23a ods. 1, sú spotrebiteľskými zmluvami aj zmluvy uzavreté podľa Obch. z. (okrem zmlúv podľa O. z. i všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje).

Úprava spotrebiteľskej zmluvy potom tvorí právny základ ochrany spotrebiteľa v súkromnoprávných vzťahoch a je základným inštitútom spotrebiteľského práva. Na ochranu spotrebiteľa boli prijaté viaceré osobitné právne normy a za týmto účelom sa viackrát novelizoval O. z. (ktorým bola dopĺňaná definícia spotrebiteľskej zmluvy), ako aj ZoOS. Na úrovni komunitárneho práva bolo prijatých pomerne veľa smerníc a nariadení, ktoré sa týkajú problematiky ochrany spotrebiteľa. Ak by sa úprava obsiahnutá v smerniciach prevzala do vnútroštátneho právneho poriadku nesprávne, napr. zúžene, mohol by sa dotknutý subjekt (spotrebiteľ) domáhať ochrany svojich práv na Súdnom dvore Európskej únie a žiadať o posúdenie nesúladu národnej úpravy s príslušnou smernicou. Judikatúra Súdneho dvora Európskej únie (napr. v rozhodnutí C-106/89 Marleasing SA v. La Commercial International d Alimentation SA., C-334/92 Theodor Wagner Mired v. Fondo de Garantia Salarial alebo C-91/92 Paola Faccini Dori a Recrep SRL) dovodila povinnosť vykladať vo svetle komunitárnych noriem nielen ustanovenia národného práva implementujúceho komunitárny predpis (smernicu), ale tiež národné právo ako celok, pričom vnútroštátny súd je povolaný k výkladu národného práva v čo najväčšom možnom rozsahu vo svetle textu a účelu smerníc (tzv. nepriamy účinok smerníc). Vzhľadom na nadradenosť komunitárneho práva ako rozhodujúceho faktora pri naplnení cieľa smerníc (predovšetkým čl. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách chrániaci situáciu znevýhodneného postavenia spotrebiteľa a smerujúci k nahradeniu formálnej rovnováhy, ktorú zmluva nastoľuje medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, skutočnou rovnováhou), bolo potrebné pri výklade definície nachádzajúcej sa v ustanovení § 52 O. z. a ustanoveniach ZoOS (v znení platnom a účinnom v čase uzatvorenia predmetných zmlúv) vychádzať z rozšíreného výkladu definície spotrebiteľskej zmluvy,

ktorej charakteristickým znakom je, že sa uzatvára vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje, t. j. kvalifikovať ako spotrebiteľskú zmluvu každú zmluvu, bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Bolo preto povinnosťou súdu prvého stupňa reflektovať obsah a účel európskej ochrany spotrebiteľa, obsiahnutý v príslušných smerniciach, aj definíčné znaky spotrebiteľskej zmluvy, keďže žalobkyňa sa domáha svojho nároku voči žalovanému, ktorý je spotrebiteľom.

Z uvedeného potom možno vyvodiť záver, že prípadná nedôslednosť pôvodnej právnej úpravy O. z. (účinnnej do 31.12.2007) nemôže mať za následok nemožnosť spotrebiteľa (vo vzťahu k uplatňovaným nárokom voči nemu zo zmlúv uzavretých do 31.12.2007), reálne sa domôcť práv priznaných normami na ochranu spotrebiteľa (§ 52 - § 54 O. z.). Až novelizované znenie ustanovenia § 52 ods. 1 predstavuje správne transponovanú definíciu spotrebiteľskej zmluvy (ktorou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom).

Obdobný uvedenému je prípad novelizácie ustanovenia § 52 ods. 2 veta tretia O. z., ktoré už normatívne vyriešilo prednostnú aplikáciu O. z. pred ustanoveniami Obch. z. (na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ). Podľa záverov rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3MCdo 12/2014 z 21. apríla 2015 novelizované znenie ustanovenia § 52 ods. 2 veta tretia O. z. (účinné od 1. mája 2014) sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom. Je potrebné zdôrazniť, že súdna prax vyšších súdov, zohľadňujúca nadradenosť komunitárneho práva, ako rozhodujúceho súboru právnych noriem pri výklade národného práva v súvislosti s konaním, v ktorom sa uplatňuje právo proti spotrebiteľovi, ustálila aj do uvedenej doby prednostnú aplikáciu ustanovení O. z. (napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/218/2012, rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/126/2012, rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5Co/716/2014). Námietačka žalobkyne o nutnosti favorizovať Obch. z. neobstoja, pretože všetky režimy a opatrenia určené na ochranu spotrebiteľa platia bez ohľadu na typ štandardnej formulárovej zmluvy, a teda platili a platia aj vo vzťahu k úverom ako tzv. obchodnoprávnym vzťahom (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/95/2010 z 27. januára 2011).

Vzhľadom na skutočnosť, že uplatnený nárok je plnením zo spotrebiteľskej zmluvy (konkrétne zmluvy o spotrebiteľskom úvere, v ktorej jednou zo zmluvných strán je spotrebiteľ), bolo potrebné na daný prípad aplikovať občianskoprávnu úpravu premlčania, ktorá vzhľadom na dĺžku premlčacej doby, je pre žalovaného ako spotrebiteľa priaznivejšia (v porovnaní so štvorročnou premlčacou lehotou podľa Obch. z.). Nič na tom nemení skutočnosť, že samotný zmluvný vzťah založený medzi pôvodným veriteľom a žalovaným je tzv. absolútnym obchodno-záväzkovým vzťahom, ktorý sa riadi režimom Obch. z. bez ohľadu na povahu zmluvných strán. Spotrebiteľská zmluva nie je samostatným zmluvným typom, ale ide o osobitný druh zmluvy, ktorý môže byť prítomný tak v občianskoprávných ako aj obchodnoprávných vzťahoch. Nemožno opomenúť ani ustanovenie § 54 ods. 1 O. z. podľa ktorého zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ si nemôže zhoršiť svoje zmluvné postavenie, a preto je v legitímnom očakávaní použitia pre neho priaznivejšej právnej úpravy (uvedené už odznelo v rozsudku Krajského súdu v Žiline č.k. 5Co/716/2014-63, zo 16. decembra 2014). Pravidlo prednostnej aplikácie ustanovení O. z., ktoré sú pre spotrebiteľa výhodnejšie, bolo odobrené aj Ústavným súdom Slovenskej republiky, ktorý v uznesení sp. zn. I. ÚS 402/2013-10 z 19. júna 2013 konštatoval, že prednostným uplatnením O. z. na prospech spotrebiteľa na úver ako absolútny obchod upravený v Obch. z. nedošlo k porušeniu ústavných práv veriteľa.

Odvolací súd sa rovnako stotožnil s aplikáciou ustanovenia § 5b ZoOS na súdenú vec, zakotvujúceho povinnosť súdu v každom konaní preskúmať, či nárok uplatňovaný proti spotrebiteľovi nie je premlčaný (prípadne či nie je daná iná zákonná prekážka, ktorá by neumožňovala nárok po práve priznať). Uvedené ustanovenie má procesný charakter a bolo zavedené zákonom č. 102/2014 Z. z. a keďže neobsahuje osobitné prechodné ustanovenie, ktoré by účinky posúvalo na veci rozhodované po účinnosti predmetnej právnej úpravy, je potrebné ho aplikovať na všetky súdené veci v čase rozhodovania (ide o tzv. režim okamžitej aplikovateľnosti, uplatňovanej pri procesných predpisoch). Súd prvého stupňa správne kvalifikoval nárok uplatnený žalobkyňou ako premlčaný, aplikujúc hmotnoprávne ustanovenie o všeobecnej trojročnej premlčacej lehote, keď uplatňované dve posledné splátky úveru splatné 20. júna 2010 a 20. júla 2010 boli premlčané (premlčacia doba začala plynúť v prípade predposlednej splátky 21. júna 2010 a uplynula 21. júna 2013 a v prípade poslednej splátky úveru

začala premlčacia doba plynúť 21. júla 2010 a uplynula 22. júla 2013, keďže podľa § 122 ods. 3 O. z. ak posledný deň lehoty pripadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň). Pokiaľ bola žaloba podaná na súde 4. júna 2014 správne súd prvého stupňa konštatoval, že bola podaná po uplynutí všeobecnej trojročnej premlčacej doby podľa občianskeho práva a žalobu preto správne zamietol.

S poukazom na vyššie uvedené závery, odvolací súd sa nemohol stotožniť s odvolacími námietkami žalobkyne, poukazujúcimi na prednostnú aplikáciu ustanovení Obch. z. aj v prípade spotrebiteľskej zmluvy, a s tým spojenú rozhodovaciu činnosť označených súdov. Podľa platného právneho poriadku Slovenskej republiky nie je daná viazanosť právnym názorom vysloveným skorším rozhodnutím súdu rovnakého stupňa, pričom všeobecne záväzný charakter nemajú ani judikáty. V zmysle záverov ústavnoprávnej judikatúry však Ústavný súd akceptuje práve teleologický výklad právnej normy, ako aj interpretačný postup všeobecných súdov, ktorý je spôsobilý v kontexte racionálnej argumentácie predstavovať významný korektív pri zisťovaní jej obsahu, účelu a zmyslu (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 650/2013). Vstupom Slovenskej republiky do Európskej únie je daná tiež povinnosť eurokonformného výkladu národného práva, so zachovávaním nepriameho účinku jednotlivých smerníc (pri naplnení cieľov vysokej ochrany spotrebiteľa garantovaných komunitárnym právom). Aplikáciu občianskoprávnej úpravy v otázke premlčania v spotrebiteľských zmluvách potvrdila vyššie uvedená rozhodovacia prax súdov, pričom rozhodnutia vyšších súdov označených žalobkyňou v odvolaní (v citovaných častiach) nezohľadňujú nadradenosť komunitárneho práva, primárne ako aj sekundárne pramene práva Európskej únie, vrátane rozsudkov Súdneho dvora Európskej únie, smerujúce k náležitému vyvažovaniu postavenia spotrebiteľa ako slabšej strany v hmotnoprávných a procesnoprávných vzťahoch (v dôsledku len iluzórnej slobody spotrebiteľa pri uzatváraní zmluvy s dodávateľom a s tým spojenej nerovnováhy zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa). Preto vo svetle eurokonformného výkladu dotknutých právnych noriem nebolo možné sa so žalobkyňou uvádzanými rozhodnutiami na podporu jej tvrdení (v danom prípade) stotožniť. Uvedené sa vzťahuje aj na žalobkyňou citovanú odbornú literatúru.

Dôvera spotrebiteľa v poctivé konanie dodávateľa predpokladá, aby v prípade jej narušenia súd nahradil zdanlivú (formálnu) rovnováhu faktickou. Zahŕňa tiež povinnosť súdu ex offio (z tzv. úradnej povinnosti) preskúmať a prihliadať na neprijateľné podmienky v zmluve. Spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred dodávateľom bez toho, aby mohol vplývať na ich obsah, vrátane výberu zmluvného typu (rozsudky SD EÚ C-240/98 až C 244/98 Oceáno Grupo Editorial a Salvat Editores, C-168/05 Mostaza Claro). V kontexte uvedeného bolo potrebné riešiť aj dualizmus právnej úpravy dotknutých inštitútov podľa O. z. a Obch. z.. Najvyšší súd Slovenskej republiky v posudzovanej kauze v konaní sp. zn. 6M Cdo/4/2012 (na ktoré poukazovala žalobkyňa v odvolaní) ani nevyslovil právny názor týkajúci sa favorizácie ustanovení O. z. alebo Obch. z. v prípade spotrebiteľskej zmluvy.

Odvolací súd preto podľa § 219 ods. 1 a 2 O. s. p. napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil. Týkalo sa to aj rozhodnutia o trovách konania úspešného žalovaného. Súd prvého stupňa dôvodne aplikoval ustanovenie § 142 ods. 1 O. s. p., na základe ktorého vzniklo žalovanému právo na náhradu trov konania, avšak vzhľadom k tomu, že žalovaný si náhradu trov konania neuplatnil a zo spisu vznik trov konania tohto účastníka nevyplýval, dôvodne žalovanému náhrada trov prvostupňového konania nebola priznaná.

Obdobne aj v odvolacom konaní bol žalovaný úspešný a podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p. mu vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania. Ani tu však žalovaný nepodal návrh na priznanie náhrady trov odvolacieho konania a zo spisu vznik trov konania tohto účastníka nevyplýval, preto žalovanému náhrada trov odvolacieho konania nebola priznaná.

Rozsudok prijal senát odvolacieho súdu hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.